

Het „concrete voorstel tot hereeniging“

van Ds B. A. Bos IV

Wat wil broeder Bos eigenlijk?

Hoe stelt hij zich den gang van zaken voor?

Wat moet er gebeuren?

In hoofdlijnen het volgende:

1. Concrete schuldbelijdenis (vóór alle dingen, zegt broeder Bos);

2. concrete en daadwerkelijke bekeering, en voor zoveel mogelijk, herstel;

3. inschakeling van de kerkelijke vergaderingen (die eerst waren uitgeschakeld, immers thans particulier initiatief krachten 't ambt aller geloovigen), die te behandelen krijgen hereenigings-voorstellen van de leden, en die, nadat leden van de gebonden en vrijgemaakte kerken in plaatselijke en landelijke samenwerking elkaar gevonden hebben en positieve resultaten hebben bereikt (die gepubliceerd moeten worden) niets anders hebben te doen dan goed te keuren wat de „volksvergaderingen“ hebben vastgesteld.

Is dit een bezonnen voorstel, geeft het blijk van rustig, beraden overleg?

Naar mijn overtuiging heeft broeder Bos zich de zaken niet goed ingedacht en ze niet voldoende door gedacht. Bewijs?

Primo: de schuldbelijdenis.

We laten nu maar daar, of het juist is wat volgens Broeder Bos beleden moet worden, en door wie(n) beleden moet worden; reeds is daarop door anderen en door mij critiek geëffend.

Maar vóór alle dingen: schuldbelijdenis.

Goed. Denken we ons in, dat geschiedt, wat broeder Bos zich voorstelt. Dan belijden we gemeenschappelijk schuld over toenemende Woordverlating, verdachtmaking, gebrek aan ootmoed, rechtsprocedures. Dezerzijds belijden we als leden van de vrijgemaakte kerken: gebrek aan ootmoed en geduld, veelszins liefdeloos optreden, uitingen van persoonlijke gekrentheid, vergrooting der tegenstellingen, onjuiste wijze van samenspreking. Anderzijds wordt beleden door de Synodeleden, dat ze schuldig staan aan, en door de leden der gebonden kerken, dat ze medeverantwoordelijk zijn voor:

a. het niet-bevestigen met Gods Woord van consensiebindende besluiten;

b. schending van art. 31 K.O. en alzoo forceering van de breuk;

c. uitstoot van gereformeerden, die zich hielden aan Gods Woord en de Belijdenis;

d. het maken van de leerbinding tot een ordekwesie;

e. het maken van tuchttoefening naar art. 79 (der afsnijding waardig) tot een ordemaatregel;

f. het niet meer ernstig nemen van de leerbindingen, zonder dat deze royaal opgeheven zijn;

g. menselijke berekening en zelfhandhaving;

h. het voor geruimen tijd onmogelijk maken van officiële samenspreking.

Dat éerst, zei broeder Bos.

Dat vóór alle dingen.

Welnu, we nemen aan, dat geschiedt ook.

Wat dan?

Wel, dan niets meer. Stop. We zijn, waar we wezen moeten.

Bekeering? Geschiedt.

Herstel? Geschiedt.

Indienen door de leden van hereenigings-voorstellen bij de kerkeraden? Overbodig.

De „volksvergaderingen“? Niet meer noodig.

Indien er éerst komt schuldbelijdenis, dan is „het conflict“ aan 't eind, de „breuk“ principieel geheeld.

Want wat is schuldbelijdenis? Hetzelfde zeggen (als de Heere) volgens de Schrift. Overeenstemmen met Hem.

We zouden schuldbelijdenis kunnen noemen die daad des geloofs, waarbij de mensch, die eerst door zijn zonden den Heere heeft tegengestaan en Zijn recht verloochend, nu, getrokken in Zijn licht, instemt met Gods heilig recht, toestemt den gruwel van zijn opstand in het bedreven kwaad, zijn particuliere zonden en zonde van harte betreurt en, gebonden aan Christus' gerechtigheid, smeekt om vergeving.

Zulk een schuldbelijdenis is niet te scheiden van wat het Nieuwe Testament noemt de metanoia, de verandering van den nous, dat is van het denken en zinnen en overleggen. En het Evangelie verbindt deze metanoia aanstonds met de epistrophe, dat is de heenvending tot God onder afwending van het tot hiertoe zondig gedrag.

Dat wil dus, heel concreet, zeggen: als er vóór alle dingen waarachtige schuldbelijdenis geschiedt, dan wordt b.v. de binding opgeheven, de schending van art. 31 K.O. ongedaan gemaakt, aan de uitgestootenen, geschorsten, afgezetten, geweerd onder betuiging van leedwezen recht gedaan, er geschiedt herstel waar herstel kan geschieden, en voor God en menschen wordt de belofte afgelegd, dat men door Gods genade de gepleegde zonden niet zal herhalen (Spr. 28:13).

Achter den eisch tot schuldbelijdenis had dus broeder Bos een punt behooren te schrijven.

Vóór alle dingen schuldbelijdenis? Uitnemend. Maar geschiedt ze, dan volgt het andere vanzelf. En dan kan broeder Bos met mij rustig het door God ge-

werkte resultaat afwachten (God is getrouw en rechtvaardig, ons na schuldbelijdenis te reinigen van alle ongerechtigheden, 1 Joh. 1:9).

En geschiedt de schuldbelijdenis niet, is aan de eerste voorwaarden niet voldaan, dan zijn punt 2 en 3 volkomen ijdel, voor de kerken schadelijk en ze zouden, werden ze volvoerd, 's Heeren toorn feller dan tevoren doen ontbranden.

Als dus broeder Bos schuldbelijdenis eischt vóór alle dingen, maar daarna een heele actie in 't leven wil roepen, waarbij hij wel den term „kerkelijke weg“ bezigt, maar een weg aanwijst, die inderdaad zeer onkerkelijk is, dan klopt dat niet met de voorstelling, die de Schrift van „schuldbelijdenis“ geeft, waarbij de daden het voor God gesproken woord vergezellen (Exra 10:1-5, 14, 17, 19; Lucas 19:8, 1 Johannes 1:9 etc.).

Ja ja, zal misschien broeder Bos zeggen, maar bedenkt toch, daar zijn die leden van de gebonden kerken zóó maar niet. Ze zullen niet aanstonds tot schuldbelijdenis kunnen komen. Mijn voorstel is maar een inzet, om ze daartoe te brengen. En om ze zoover te krijgen, moet er gepraat worden.

Mijn antwoord daarop is: broeder Bos mag het wellicht niet zoo bedoelen, maar zijn artikel wekt den indruk, dat eigenlijk nu pas, in zijn betoog en oproep, de stem van den goeden Herder luidbaar geworden is. Ik ben het daarmee allerminst eens.

Ik ben overtuigd, dat de stem van den goeden Herder hoorbaar geworden is b.v. in de getuigenissen van Ds Bos en Ds van Dijk op de Synodevergaderingen, en niet minder in die van Prof. Greijdanus en Prof. Schilder. Ik ben van oordeel, dat het de stem van den goeden Herder was, die geklonken heeft in het verzet tegen de plannen, voorstellen en besluiten, kortom tegen de zonden der Synoden, door middel van waarschuwing, vermaan en protest van de zijde van Synode-afgevaardigden, in bezwaarschriften, in de pers, in persoonlijke gesprekken. En die stem klonk óók door tot de leden der gebonden kerken. De goede Herder heeft gewaakt voor Zijn Kerk van het jaar 1936 af, en lang daarvóór, éér het publieke drijven begon. Hij is zeer getrouw geweest. En Hij maakte daarbij gebruik van zwakke, zondige menschen. Hij richtte zich via hun zondig bewustzijn tot de leden Zijner kerken. En al hebben wij van onzen kant te zeggen, ons bedenken, onze woorden, onze werken overziende: 't beste daarvan is onvolkomen en met zonde besmet — de goede Herder sprak Zijn Woord en vergaderde Zijn kerk door ons. Zijn de dingen vanaf 1936 in een hoek geschiedt? Drong het Woord der getrouwheid niet door tot alle leden der gebonden kerken?

Eén zaak moeten we, dunkt mij, niet vergeten.

Als de stem van den goeden Herder tot mij komt, en ik hoor niet, ik gehoorzaam niet, om welke oorzaak dan ook: uit gemakzucht, uit afgaan op menschenwoord, uit vrees voor ongenoegen, uit conservatisme, of wat het ook zijn moge — dan word ik op datzelfde oogenblik ongevoeliger voor de waarheid Gods en onvatbaarder om te gehoorzamen, dan ik voorheen was: mijn hart wordt „dikker“ (minder bereikbaar), mijn gehoor stompt af voor de roepstem Gods, mijn oog begint zich te sluiten: hier is het begin van

Een stem uit Oost-Soemba over de

Babylonische valsche eenheid en de Bijbelsche ware eenheid

In Maart 1947 werd te Makassar (Celebes) een conferentie van kerken en zending gehouden, die behalve door afgevaardigden van verschillende uit de zending (b.v. der Chr. Geref. Kerken, van den Geref. Zendingbond, der Prot. Kerk) opgekomen kerken in de Groot Oost, bijgewoond werd door afgevaardigden van den „gereformeerden kring te Makassar“, de „kemah indjil“ (letterlijk: evangelietent; het betreft hier een Amerikaanse zendingsvereniging: the Christian and Missionary Alliance geheeten); het kerkbestuur der Prot. Kerk in Indië, het zendingsconsulaat, de Ned. Herv. Kerk, den Ned. Zendingraad, de gebonden Geref. Kerken in Nederland, „de Hollands sprekende Geref. Kerken in Indonesië“, het Bijbelgenootschap, de „Medische Zendingcommissie“, „de Christelijke Noodleercommissie“.

Op deze conferentie werd in het kader der zich in de gansche wereld openbarende oecumenische samenwerking en overeenkomstig de richtlijnen door den internationalen zendingsraad (b.v. te Tambaram-Madras 1939) uitgestippeld, o.a. besloten tot eendrachtige samenwerking op verschillende terreinen b.v. ten aanzien van voorlichting (!) en verkondiging, medische dienst, sociaal arbeid, radio en film, jeugdwerk, leertuur, lager en hooger (ook theologisch) onderwijs. Wat het laatste betreft: besloten werd in Makassar een z.g. middelbare theologische school (in Batavia komt een hogeschool) op te richten tot opleiding van ge-

het verblindings- en verhardingsproces (Matth. 13:14,15).

Is 't een kwestie van praten?

Neen, 't is een kwestie van gehoorzamen.

Zij meenen toch ook, dat ze gelijk hebben!

Meent een Barthiaan dat niet? En een Vrijzinnige? En een Mohammedaan? En een Boeddhist?

De wereld is tegenwoordig vol van „praatlust“.

Men noemt het deftig „het gesprek openen“.

Men wil ons tegenwoordig wijs maken, dat de kerk een „boodschap“ moet hebben voor elk „concreet geval“, en dat we „het gesprek moeten entameeren“ met de Barthianen, met de socialisten en communisten, zelfs met de heidenen,

en ieder die daaraan niet meedoet, is niet „oecumenisch“, is niet „breed“ en zit „in den sectarischen hoek“.

O, hoe haat ik dat gecoquetteer met de wereld!

Boodschappen de wereld inzenden? Neen het Evangelie verkondigen. Getuigen.

Het „gesprek“ openen? Oproepen tot gehoorzaamheid aan Christus. Zeggen: tusschen U en ons ligt Gods Woord.

Ik zeg niet, dat Ds Bos dien kant opgaat, of op wil.

Ik zeg alleen maar: zoek het niet horizontaal. Alsof, na zóoveel roepstemmen van Christus, het menschenwoord het doen moest. Doe het zoeken verticaal, plaats de menschen rechtstreeks voor het Woord, en stel eenvoudig den eisch der gehoorzaamheid.

En keer op Uw schreden terug, broeder Bos. Zeg eerlijk, dat Uw oproep tot de leden der gebonden en vrijgemaakte kerken, met uitschakeling van het door Christus in de plaatselijke kerken met gezag bekleede ambt, en van de officiële instanties, fout geweest is. Daarmee immers dient U nóch de gebonden, nóch de vrijgemaakte kerken, integendeel. Want dit loopt er praktisch op uit, dat de kerkeraden en de meerdere vergaderingen uitvoerders worden van den volkswil. U hebt beloofd, en alle gereformeerde kerken hebben beloofd, de besluiten der meerdere vergaderingen voor vast en bondig te houden, tenzij dat het bevoezene worde te strijden tegen Gods Woord, of tegen de artikelen der K.O.

Dat bewijs hebt U niet geleverd.

U hebt niet bewezen, dat het besluit onzer Synode: eerst schrijven, dan praten, ingaat tegen Gods Woord of de K.O.

Dit is de paarden achter den wagen spannen.

Erger: dit is de kerken opwekken, zich niet te houden aan het eens voor God gegeven woord.

Kom daarvan terug, broeder! Dit is volkomen mis.

Ik laat het voorloopig hierbij.

Het was me geen genoegen, tegen U te schrijven, broeder Bos, maar de nood was mij opgelegd.

Misschien zegt U: scherp genoeg. Ik meen, dat de zaak, waarover het loopt, dit eischt. En U hebt een oproep gedaan.

U weet, dat ik den telkens gebezigden broeder-naam voor 100 % heb gemeend. En we kennen elkaar te goed, om het noodig te hebben, af en toe het woord „pardon“ te gebruiken, of: „houd mij ten goede“, of eenige andere uitdrukking, genomen uit den woordenschat van wat men wel genoemd heeft de paedagogische of psychologische dialectiek.

Maar hoe dankbaar zal ik zijn, als ik mijn ouden broeder Bos wedervind, die spreekt, gelijk hij destijds in Drenthe met mij sprak.

P. D.

ZENDING EN EVANGELISATIE

meentevoorgangers. Alle die in „Oost-Indonesië“ arbeiden werden uitgenoodigd met deze school mede te werken door docenten af te staan en financieel te steunen.

De vraag kwam op: Waren de Kerken op Oost-Soemba ook tot deze conferentie uitgenoodigd? In het onderstaande geeft ds Tanahomba op deze vraag antwoord. En tevens geeft hij op eigen initiatief zijn zienswijze over „de raad tot samenwerking van Christelijke kerken“ te Makassar. Broeder C. C. de Vries uit Nijkerk was zoo vriendelijk dit stuk te vertalen en van eenige noten te voorzien. De overige noten zijn van de hand van ondergeteekende. We achten onderstaand opstel zeer belangrijk, en wenschen dat deze stem overal weerklinken moge, om de noodzaak van reformatische zending aan te tonen! Wat de Vader velen oecumenischen wijzen en verstandigen verborgen heeft, heeft Hij Zijn kinderkerken op Oost-Soemba geopenbaard.

Sneek.

C. v. d. WAAL.

De Conferentie van de kerken en zendingscorporaties in Indië (uitgezonderd de vrijgemaakte kerken), van 15-25 Maart te Makassar gehouden.

Voordat de Conferentie gehouden werd, was opzet en doel ervan vastgesteld, zonder dat de vrijgemaakte kerken op Oost-Soemba er iets van wisten. Eerst daarna hoorden wij ervan en vernamen dat er ook afgevaardigden van

Soemba, ma, em
Toem
geen e
kennis
verteld
confer
reikt h
te Mak
len de
de bel
hunner
toekom
rector
een be
daan.
dikante
gebrach
een Ge
dat de
worden
Over
tijdsch
roe) k
van de
stemm
een Ra
van Ch
die zijn
Volgen
het doe
heid te
telijke
raties
doel va
ting va
Volge
God, w
zij allen
van des
siechts
Dese v
stemm
Kerken
Kerkto
politiek
doel va
Maar
de wer
(behalv
nog eer
het aar
is het
Vader
herhaal
(versch
eigen b
en het
strijd v
niet roo
kracht
winning
Het k
hulp m
overwin
dienst
bloed, m
de gew
tegen d
staan v
buiten C
In „P
de kerke
zien van
sprekend
in 1 Cor
sche ke
Zoals A
maatsch
ware ke
onderhou
Want d
eigendom
de Heere
in de k